

Svaly dolní končetiny

- Mm. coxae (kyčelní svaly)**
- Mm. femoris (svaly stehenní)**
- Mm. cruris (svaly bérce)**
- Mm. pedis (svaly nohy)**

Svaly kyčle

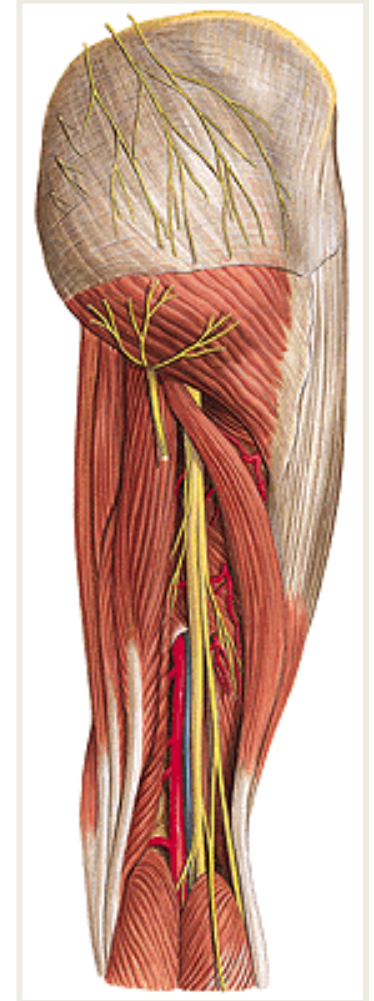
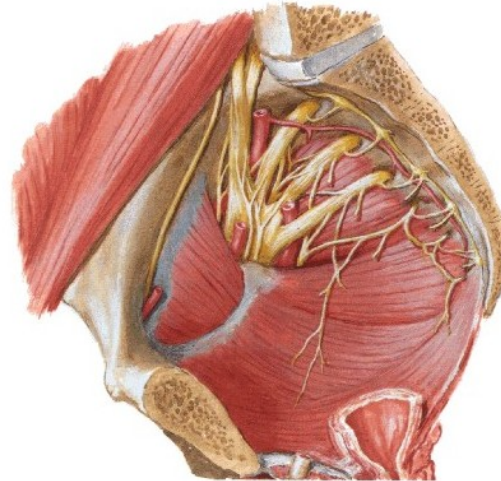
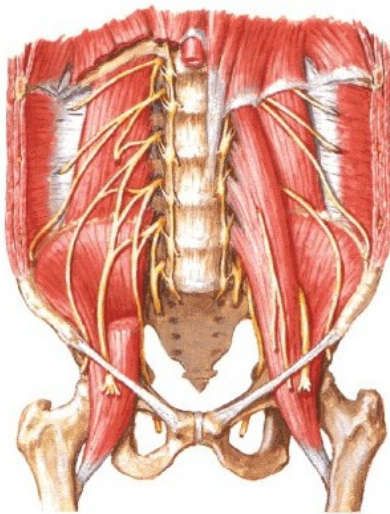
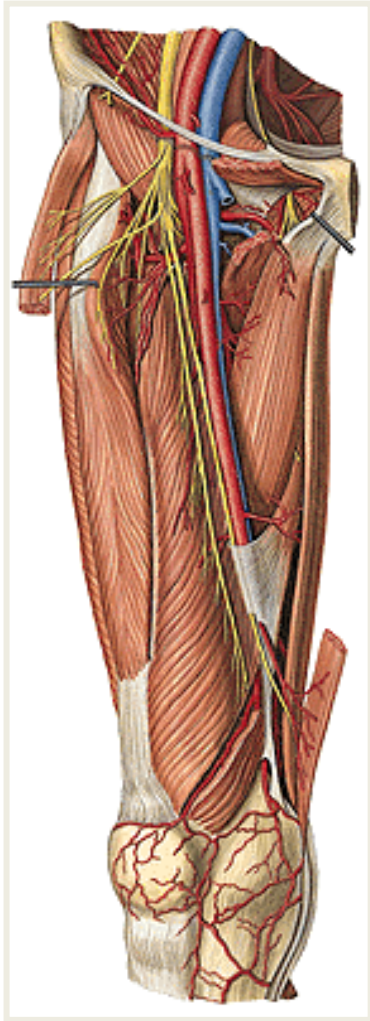
Svaly kolene

Svaly nohy (dlouhé a krátké svaly tříčlankových prstů, svaly palce)

Inervace svalů dolní končetiny

plexus lumbalis Th12-L4 (*n. obturatorius, n. femoralis*)

plexus sacralis L4-Co (*nn. glutei sup. a inf., n. ischiadicus (n. tibialis, n. fibularis, rr. musculares)*)

Mm. coxae (kyčelní svaly)

Ventrální skupina

M. iliopsoas

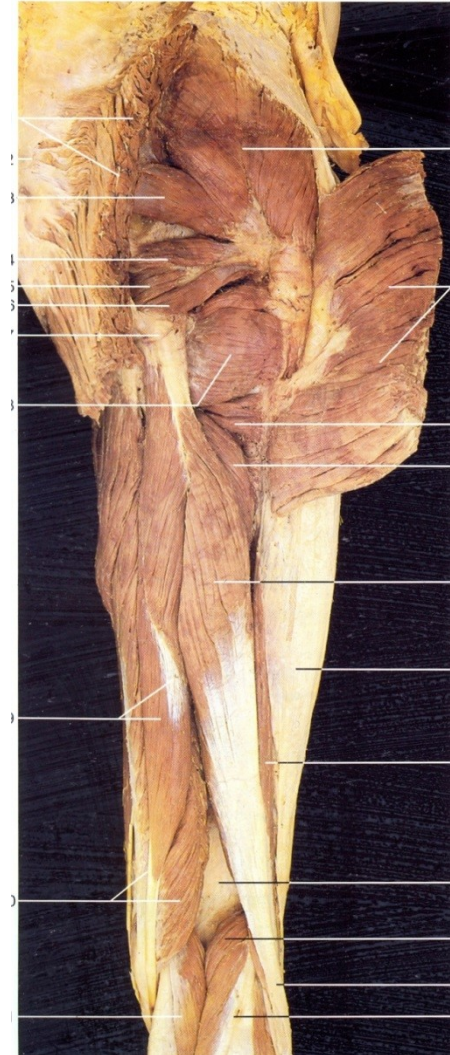
Dorzální skupina

Povrchová vrstva

M. gluteus maximus, medius, minimus
m. tensor fasciae latae

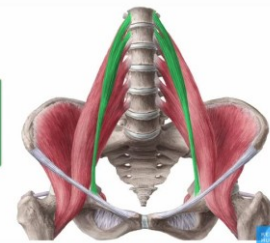
Hluboká vrstva (pelvitrochanterické svaly)

m. piriformis, obturatorius internus,
mm. gemelli, m. quadratus femoris

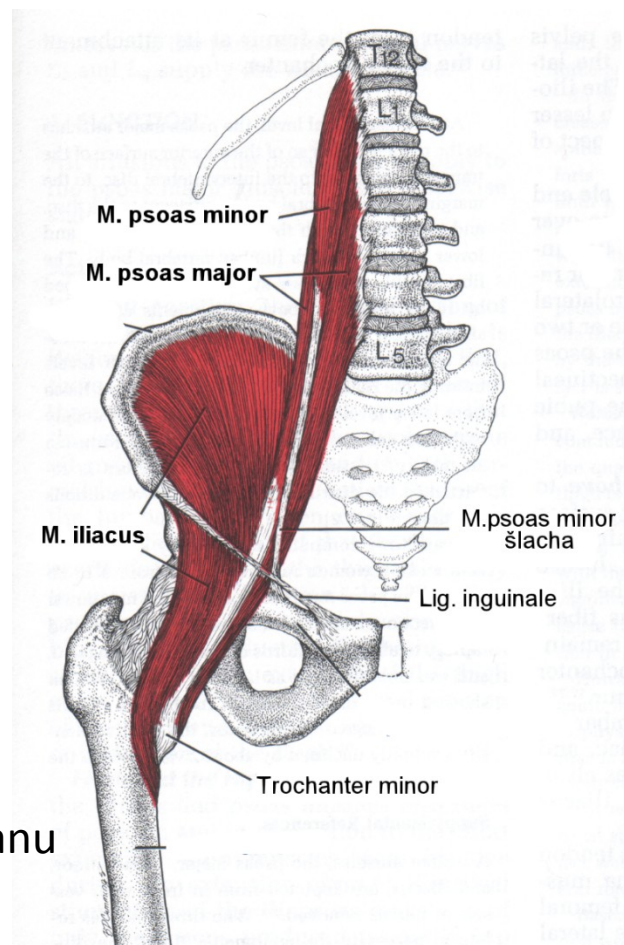
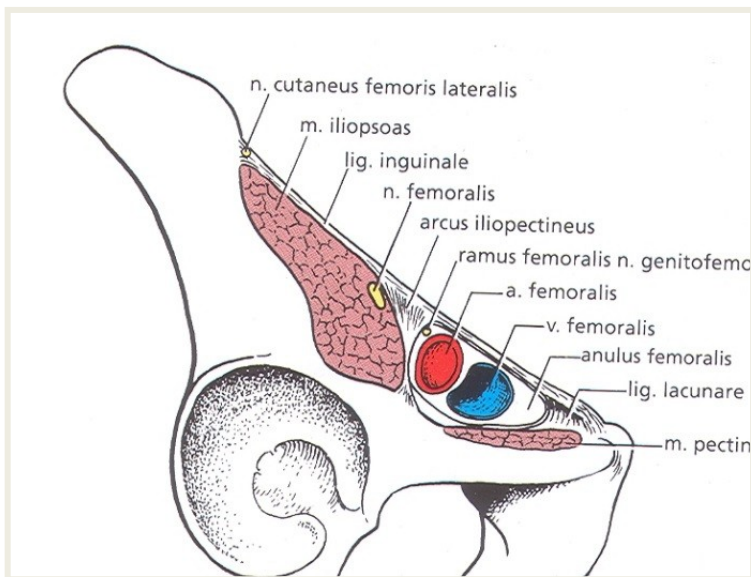
Mm. coxae – svaly kyčelní

Psoas minor
not found in 40-70%
of people

Ventrální skupina:

M. iliopsoas (*m. psoas major*, *m. iliacus* a variabilní *m. psoas minor*)
prochází skrze **lacuna musculorum**

Fce:

flexe **L páteře** (vliv na lordózu)

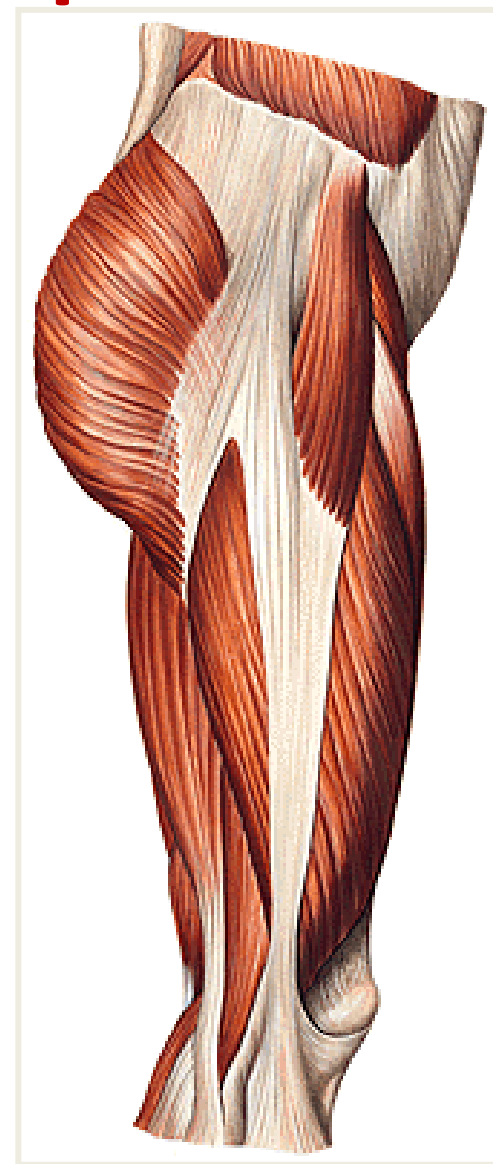
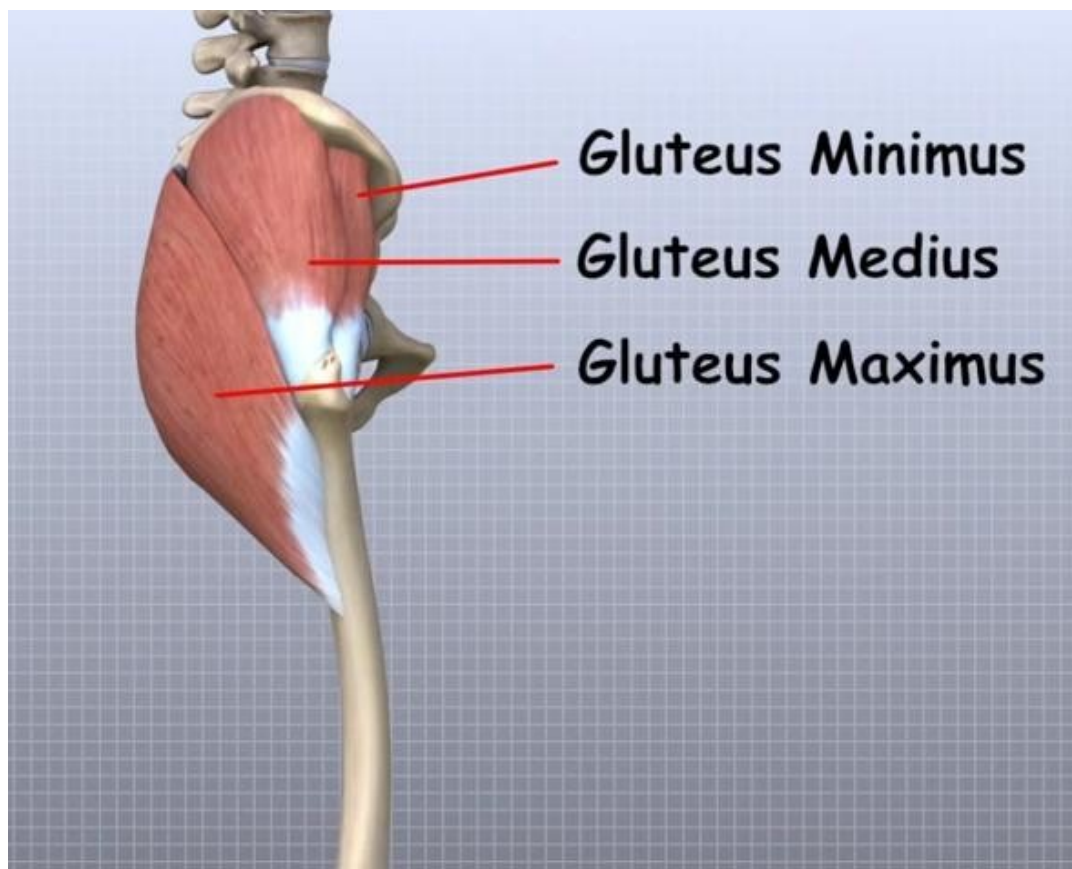
flexe, supinace, addukce **stehna**

jednostranná – rotace trupu na druhou stranu

Typický sval vykročení

Mm. coxae - dorzální skupina

Povrchová vrstva

M. gluteus maximus

Funkce:

Extenze v kyčli=zanožení

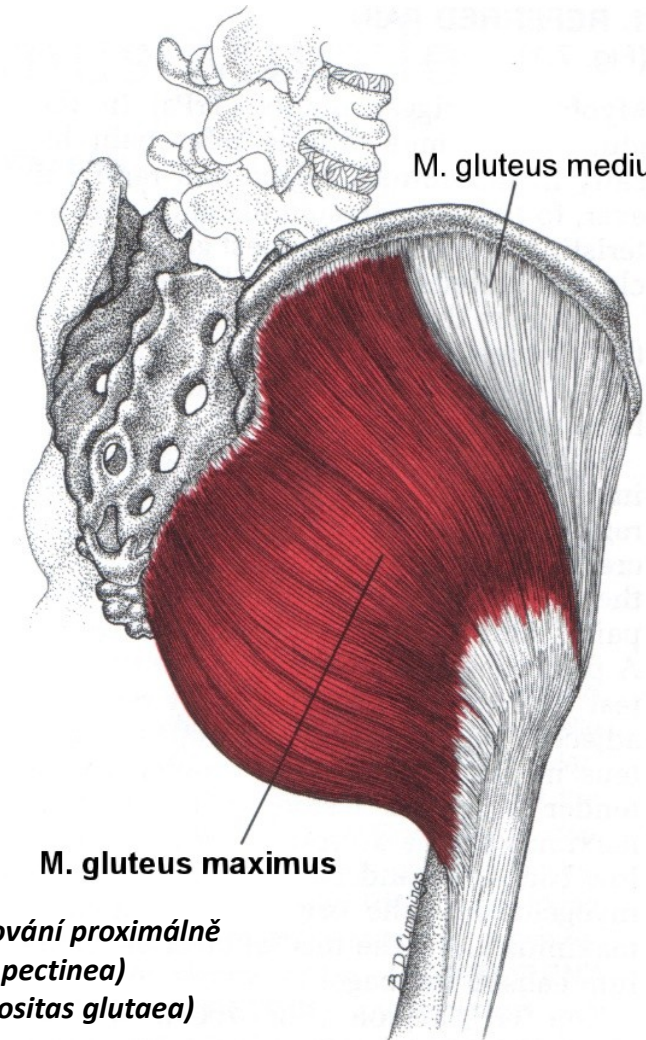
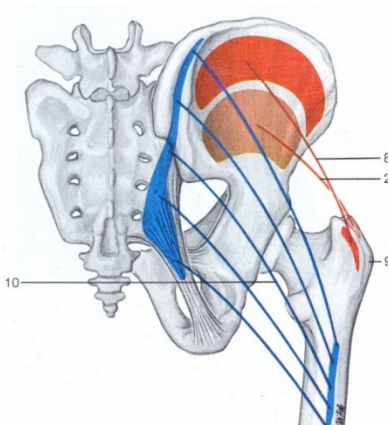
Snopce na tuberositas glutea:

Addukce, supinace

Snopce na tractus iliotibialis:

Abdukce a extenze kyčle

sval chůze v terénu

*linea aspera – pokračování proximálně
labium mediale (linea pectinea)
labium laterale (tuberositas glutea)*

M. gluteus medius

Funkce:

Abdukce stehna=unožení

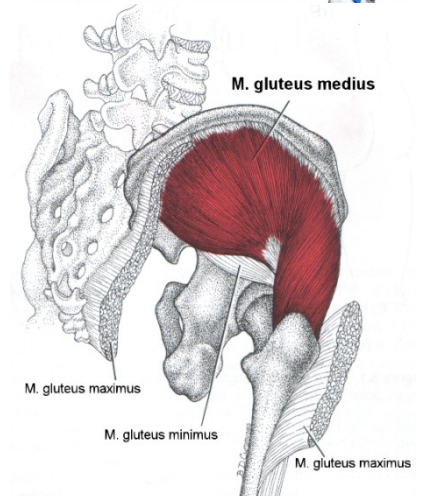
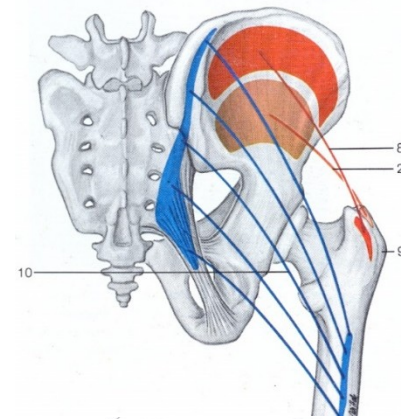
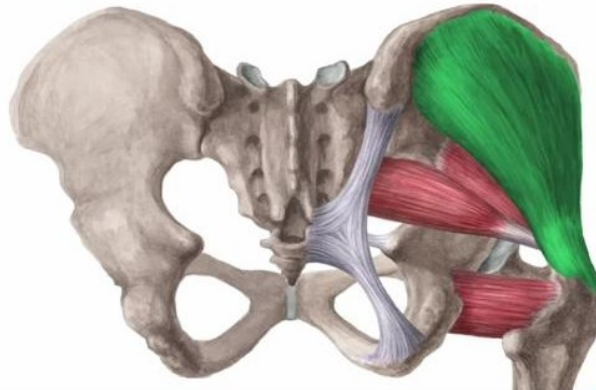
Ventrální snopce:

Flexe a vnitřní rotace stehna

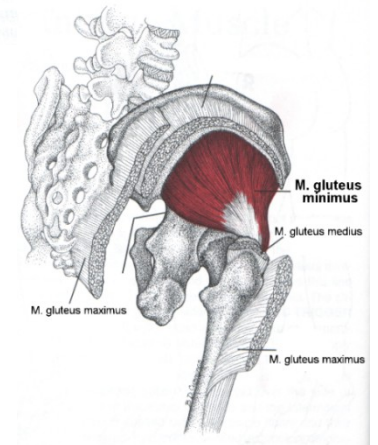
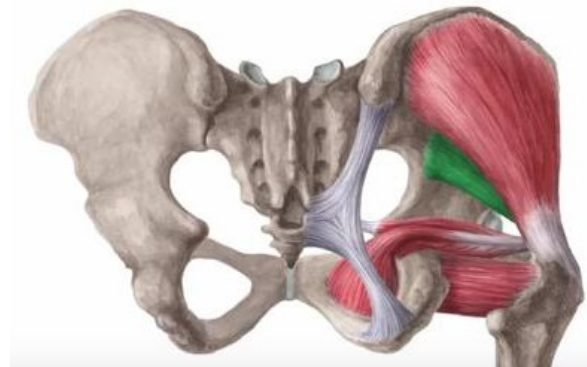
Dorsální snopce:

Extenze a vnější rotace stehna

Aktivován výrazně ve stoji o jedné noze

M. gluteus minimus (výkon slabší)

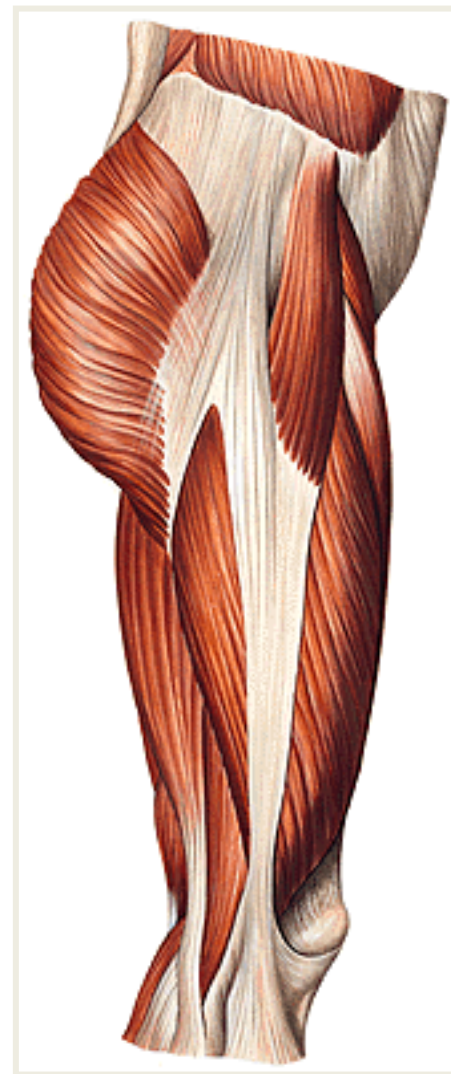

M. tensor fasciae latae

Funkce:

Spolupůsobí při flexi,
abdukci a vnitřní rotaci stehna

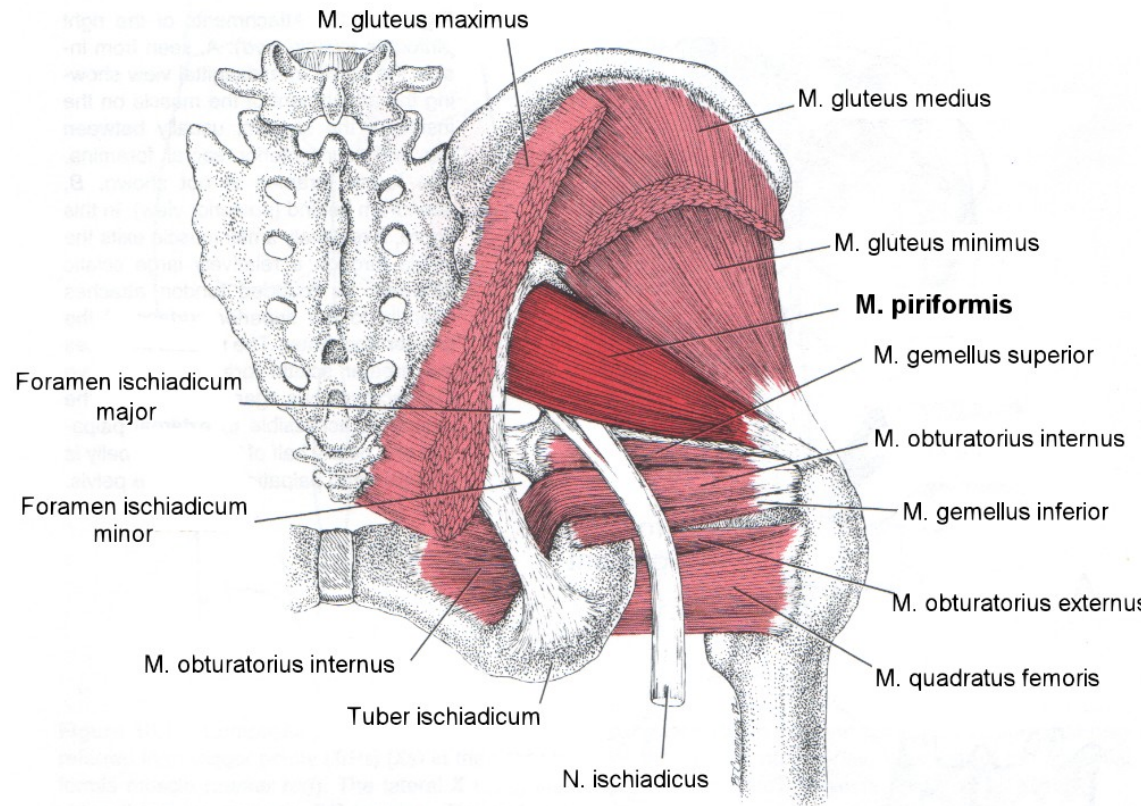
Pomáhá při vzpřímení postoje
(extenze kolene)

Mm. coxae - dorzální skupina

Hluboká vrstva – svaly pelvitrochanterické

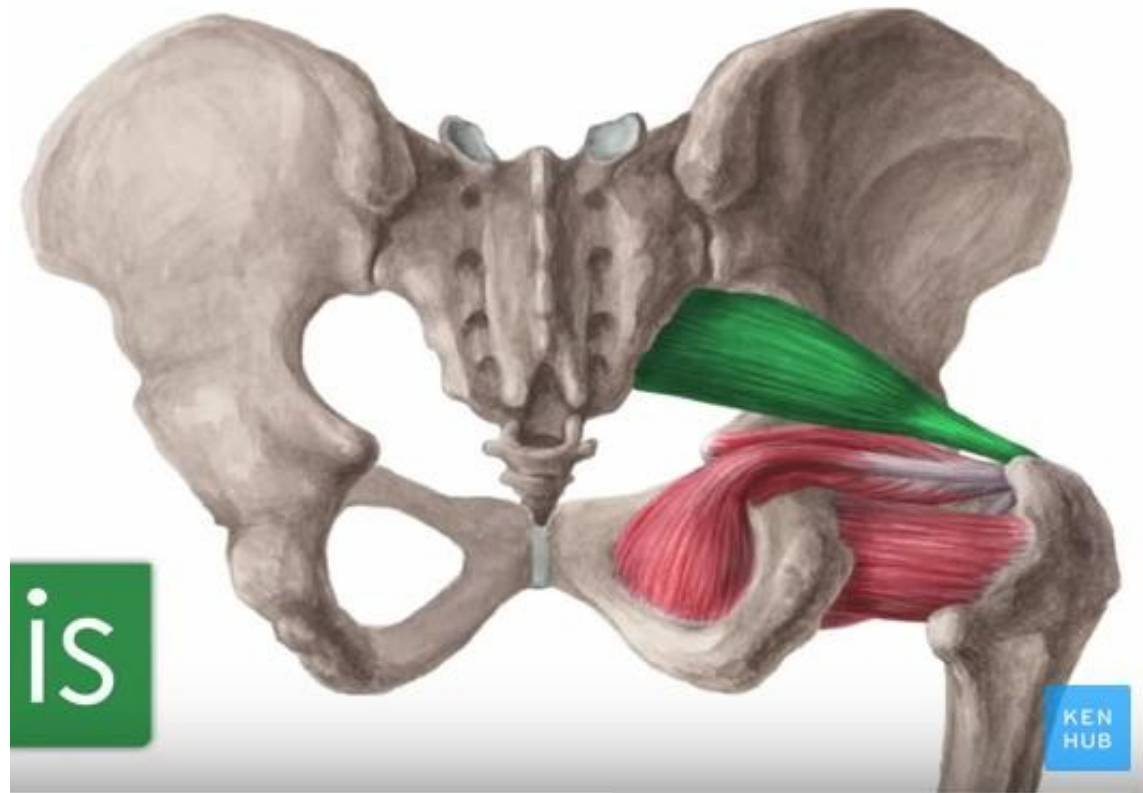
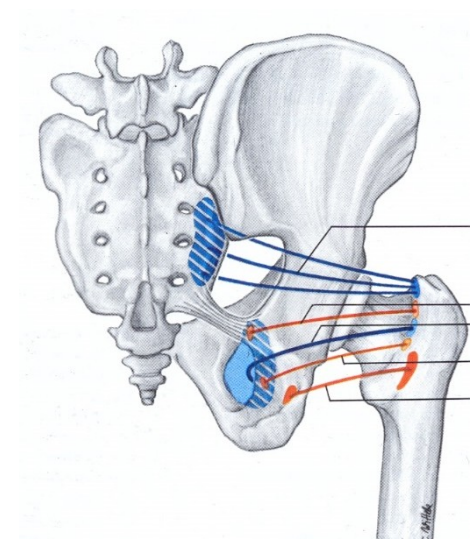

M. piriformis

Funkce:

femorální supinace (zevní rotace)

Pomocná abdukce flektovaného kyčelního kloubu

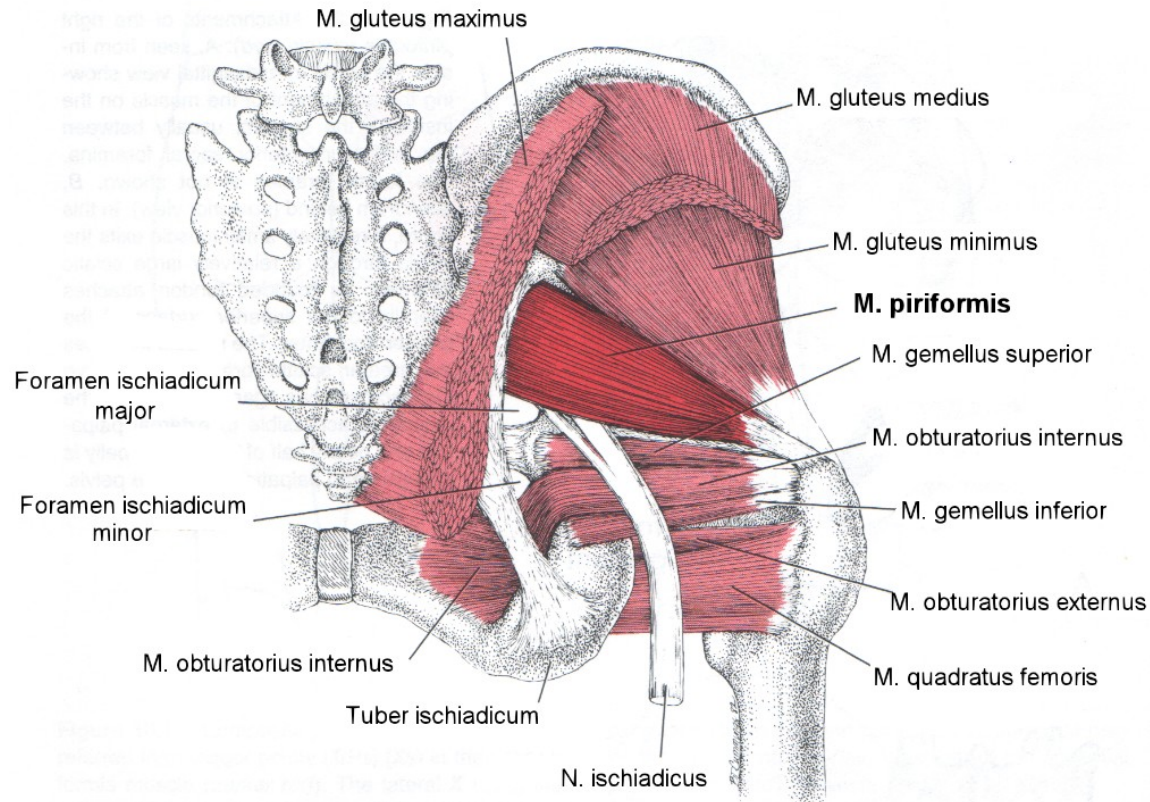
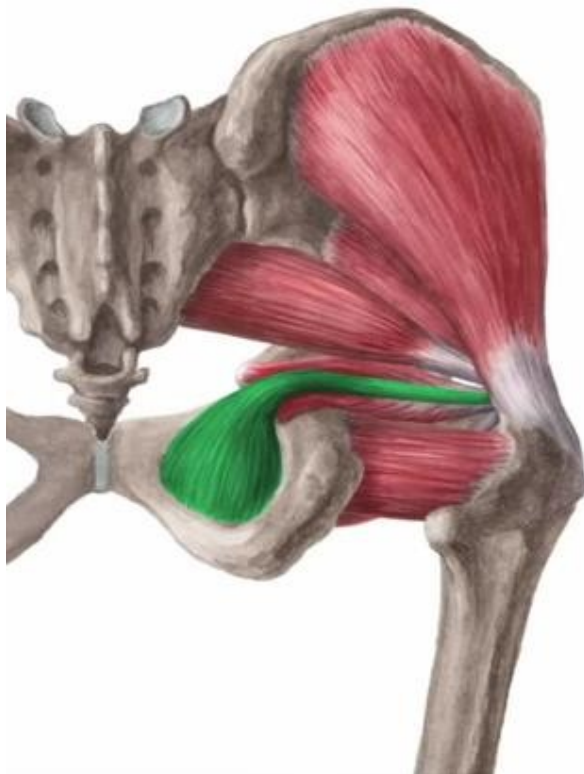
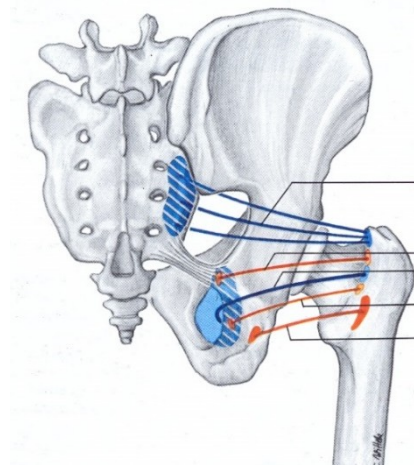
M. obturatorius internus

Prochází skrze *foramen ischiadicum minus*

M. gemellus superior a inferior

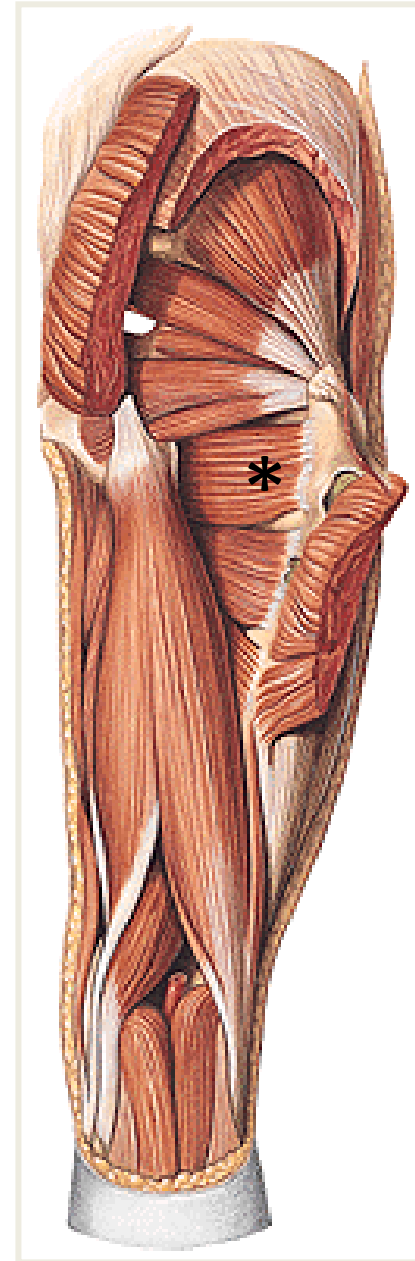
Funkce:

femorální supinace = zevní rotace

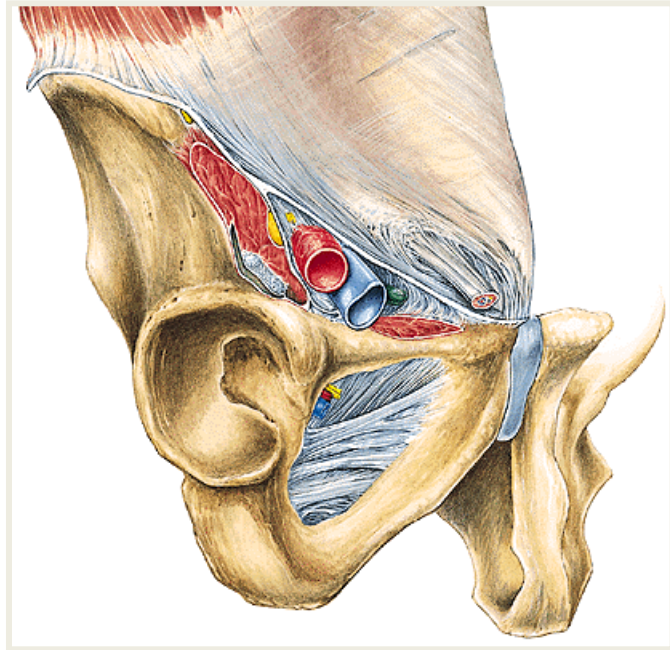
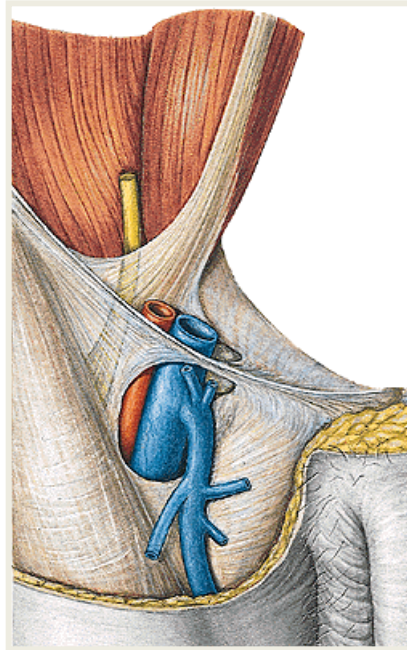

M. quadratus femoris

Funkce:
supinace stehna

Fascie kyčelních svalů

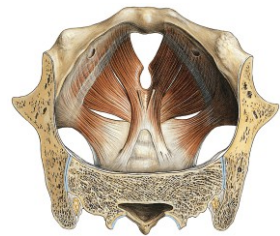

Fascia glutea

Fascia iliaca (arcus iliopectineus)

Fascia psoica

Fascia obturatoria interna (arcus tendineus m. levatoris ani)

Mm. femoris (svaly stehenní)

Mediální skupina

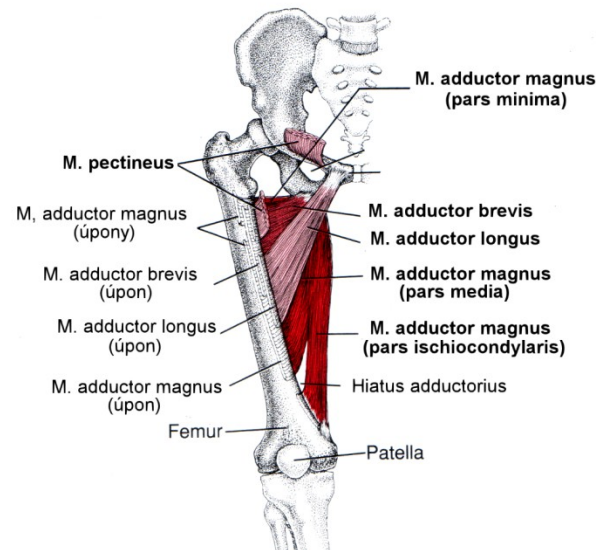
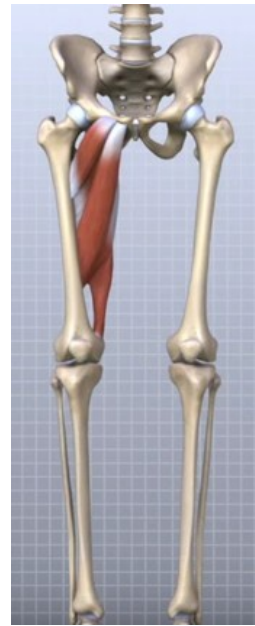
M. gracilis, pectineus, adductor longus, brevis, magnus, obturatorius externus

Ventrální skupina

M. sartorius, m. quadriceps femoris

Dorsální skupina

M. biceps femoris, m. semimembranosus, m. semitendinosus

Mediální skupina stehenních svalů

Inervace n. obturatorius + dvě výjimky

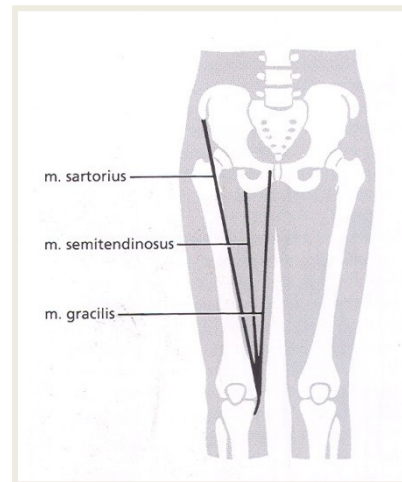
M. gracilis

Funkce:

addukce stehna

flexe v koleni

flektované koleno pronuje

Součást *pes anserinus*

M. pectineus

Inervace:

n. obturatorius a **n. femoralis** (plexus lumbalis) !

Funkce:

addukce, flexe, zevní rotace stehna

M. adductor longus

Funkce:

addukce, flexe, zevní rotace stehna

M. adductor brevis

Funkce:

addukce stehna

spolupůsobí při flexi a supinaci =
(zevní rotaci stehna)

M. adductor magnus

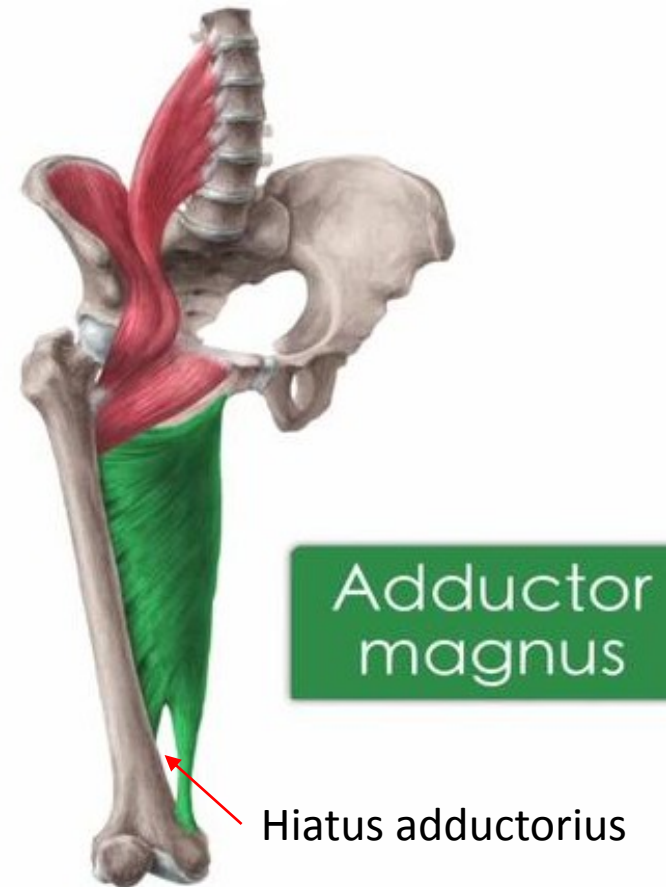
Úpon!!

labium mediale lineae asperae
mediální kondyl femuru

Inervace: *n. obturatorius (plexus lumbalis)*,
n. ischiadicus (plexus sacralis)

Funkce:

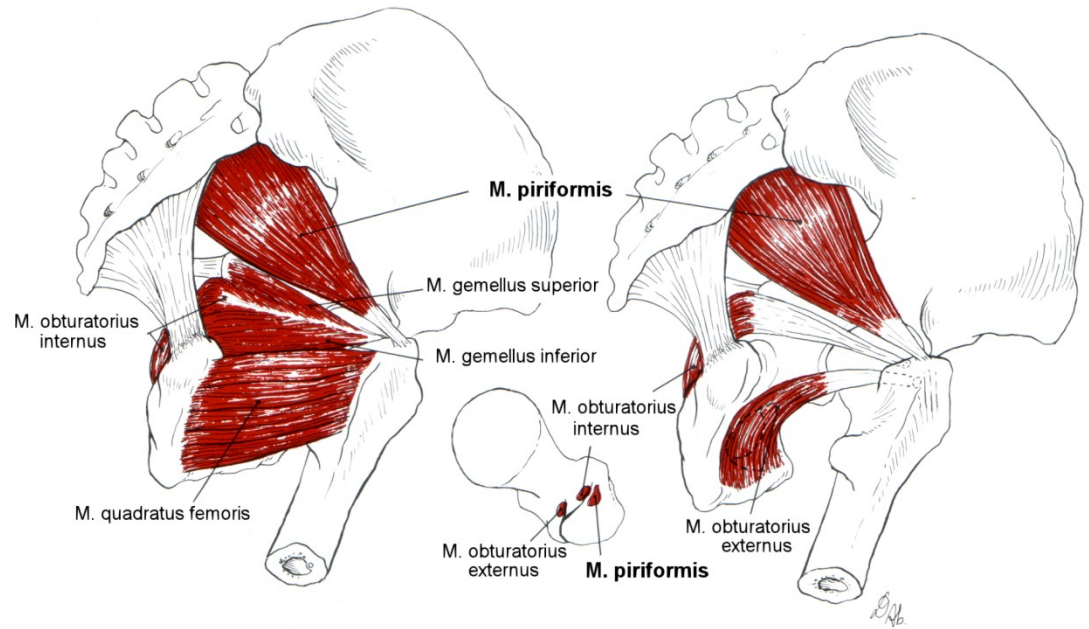
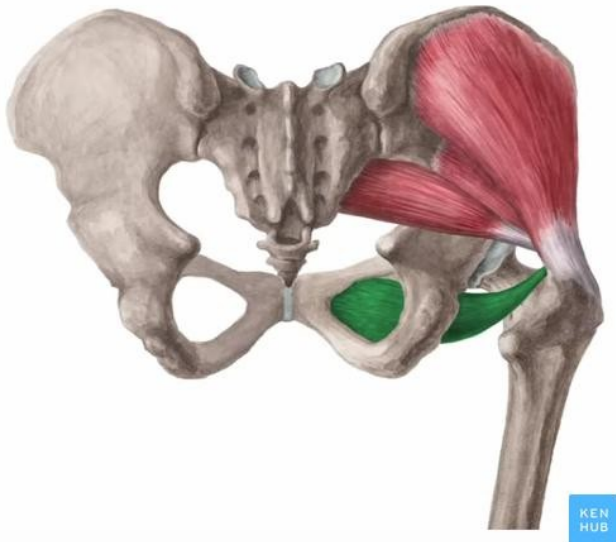
hlavní adduktor stehna
napomáhá extenzi kyčle
pomocná zevní rotace v kyčli

M. obturatorius externus

Funkce:

supinace stehna, napomáhá addukci a flexi

Přední skupina svalů stehenních

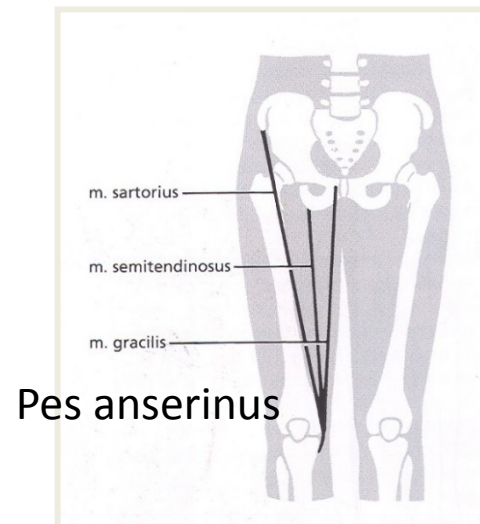
m. sartorius – flexe v kyčli a v kolenním kloubu, abdukce a zevní rotace stehna, flexe a pronace bérce

m. quadriceps femoris (*m. vastus lateralis, medialis, intermedius; m. rectus femoris*)

extenze v kolenním kloubu

m. rectus femoris + **flexe** v kyčli

aktivizace svalu při chůzi v nerovném terénu

Zadní skupina svalů stehenních

Inervace svalové větve n. ischiadicus (*plexus sacralis*)

- extenze kyčle, flexe v kolenním kloubu

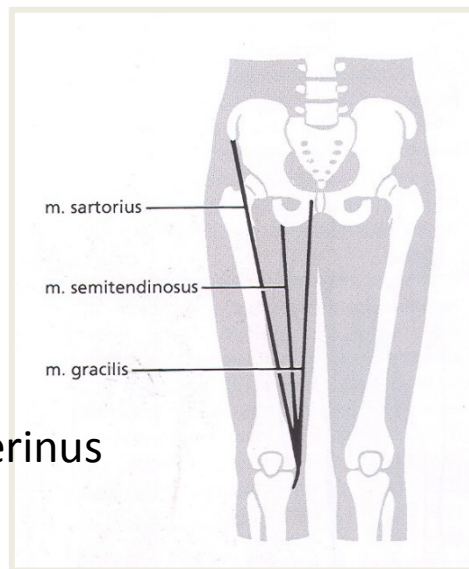
m. semitendinosus (*pes anserinus*)

(*extenze a addukce stehna, flexe bérce, pak pronace*)

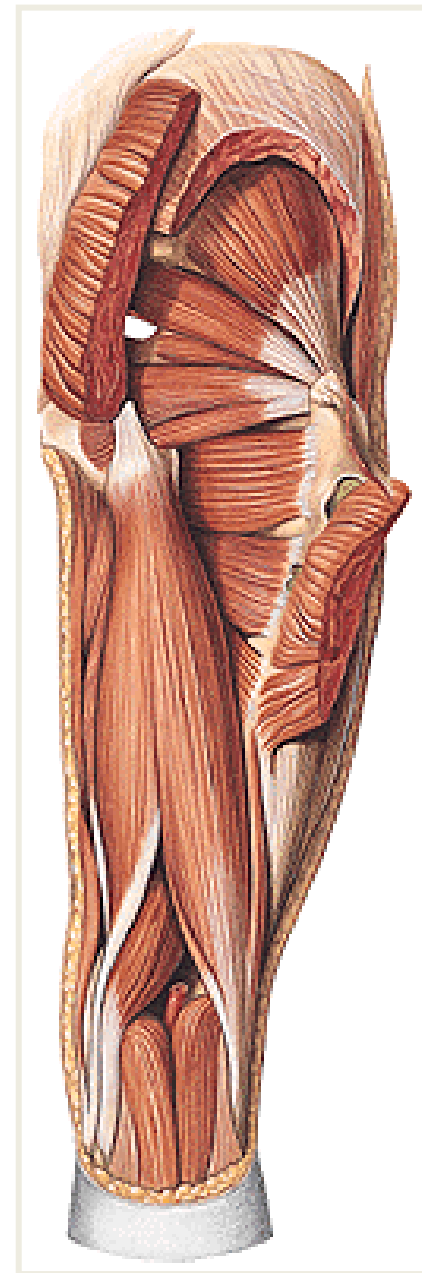
m. semimembranosus

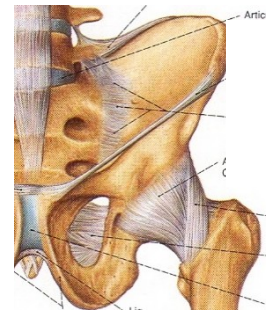
m. biceps femoris (*caput lg = extenze a addukce stehna, obě hlavy flexe bérce, pak supinace*)

„Hamstringy“ – se stoupající flexí (předklonem) jejich aktivita roste.

Pes anserinus

Canalis obturatorius (pro vstup cév a *n. obturatorius*)

Lacuna vasorum (pro vstup femorálních cév)

Lacuna musculorum (pro vstup *m. iliopsoas* a *n. femoralis*)

Trigonum femorale

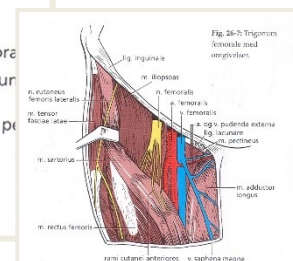
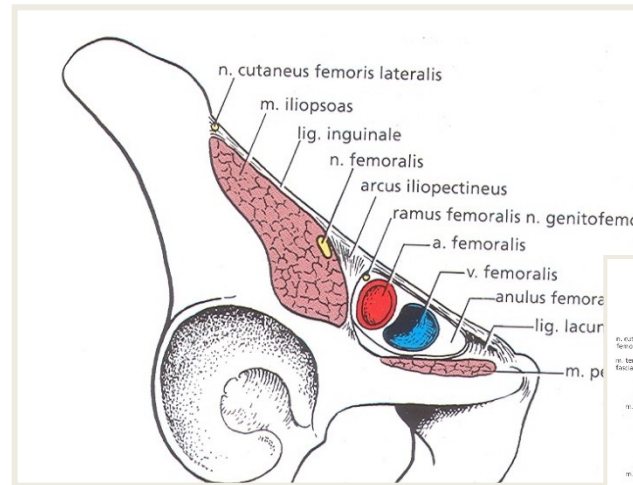
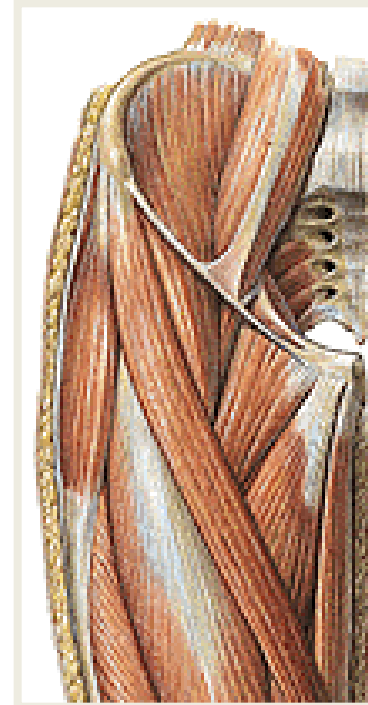
Ohraničení: *m. sartorius*, *lig. inguinale*, *m. adductor longus*

(nejhlubším místem je *fossa iliopectinea*)

Fossa iliopectinea

Ohraničení: *m. pectineus* a *m. iliopsoas*

Prochází zde nervy a cévy z *lacuna vasorum* a *musculorum* do *canalis adductorius*

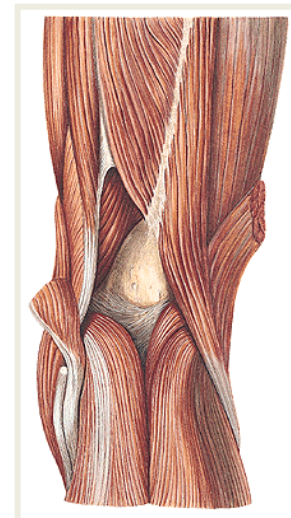
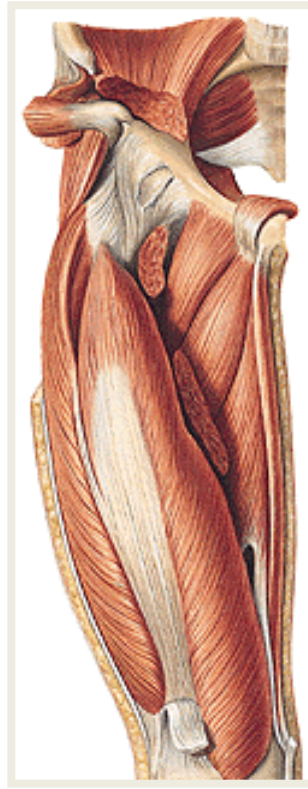
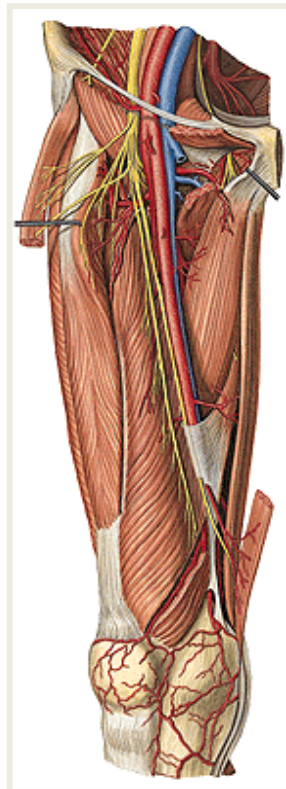
Canalis adductorius

Ohraničení:

m. vastus medialis, m. adductor magnus a lamina vastoadductoria

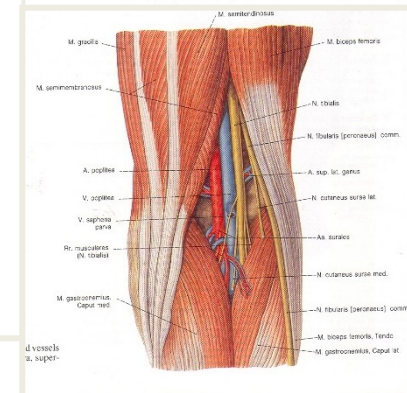
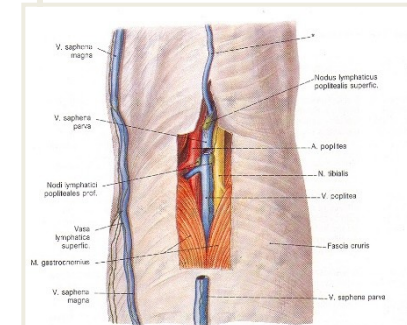
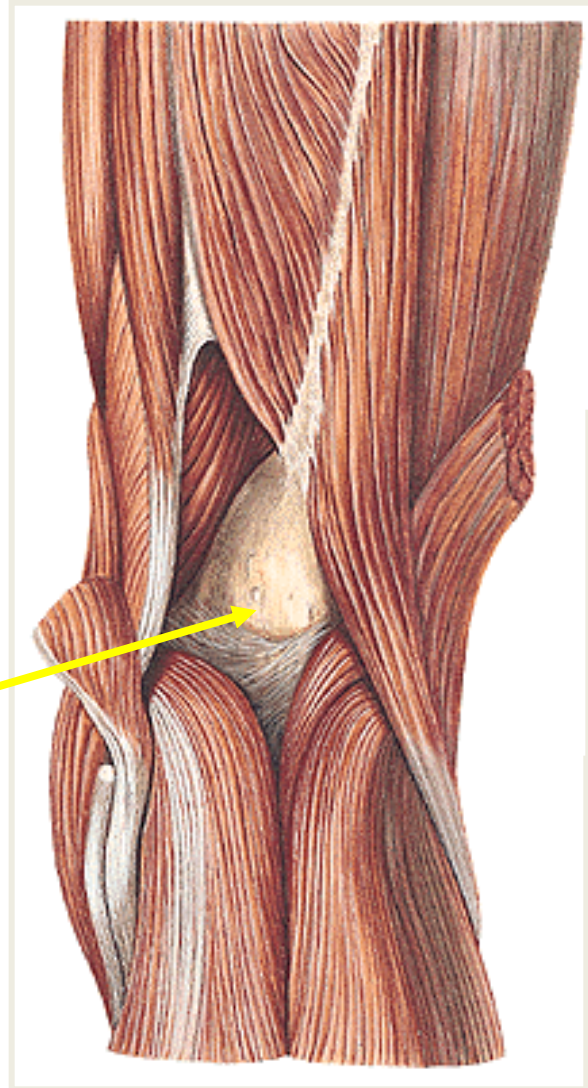
východ z kanálu: *hiatus tendineus=adductorius* (mezi oběma úpony *m. adductor magnus*
– ústí do fossa poplitea)

Funkce: slouží pro průchod cév z ventrální strany stehna na dorzální (flexní) stranu kolenního kloubu (do *fossa poplitea*)

FOSSA POPLITEA (zákolenní jáma)

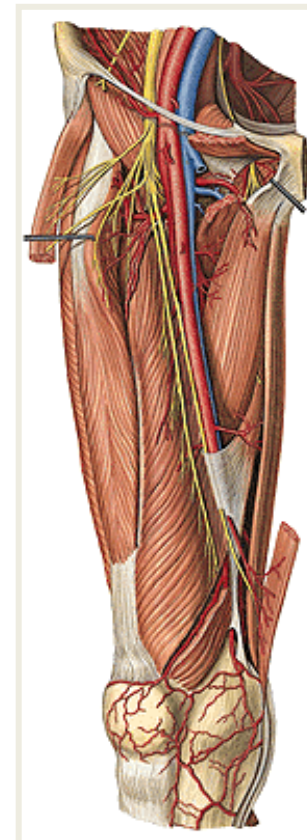
ohraničení + obsah

Stehenní fascie = *fascia lata*
hiatus saphenus (fascia cribrosa)
tractus iliotibialis
lamina vastoadductoria

Svaly bérce (*mm. cruris*)

Ventrální skupina

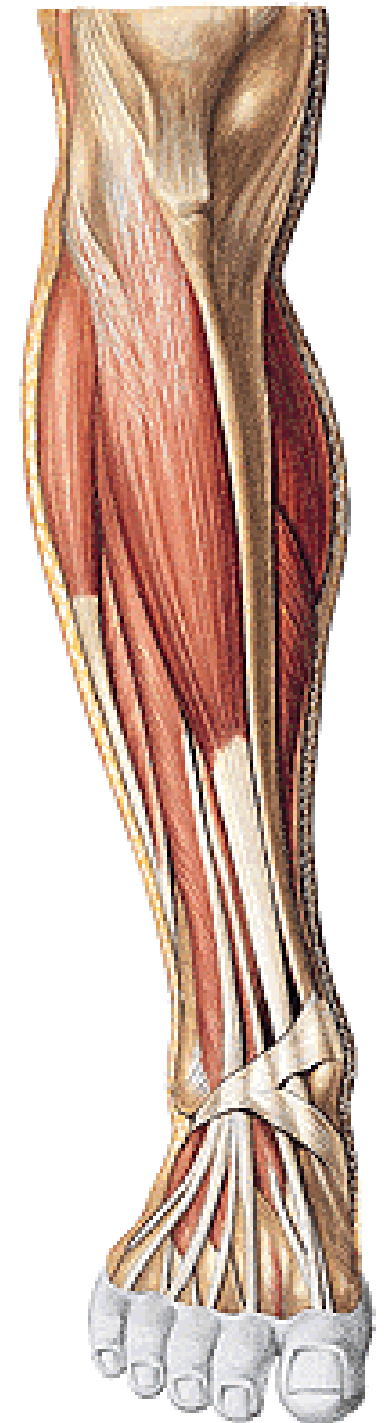
m. tibialis anterior (dorzální flexe a supinace nohy)

m. extensor hallucis longus

m. extensor digitorum longus (*m. fibularis tertius*)

Fascia cruris (nepokrývá *facies medialis tibiae*)

Retinaculum mm. extensorum superius et inferius

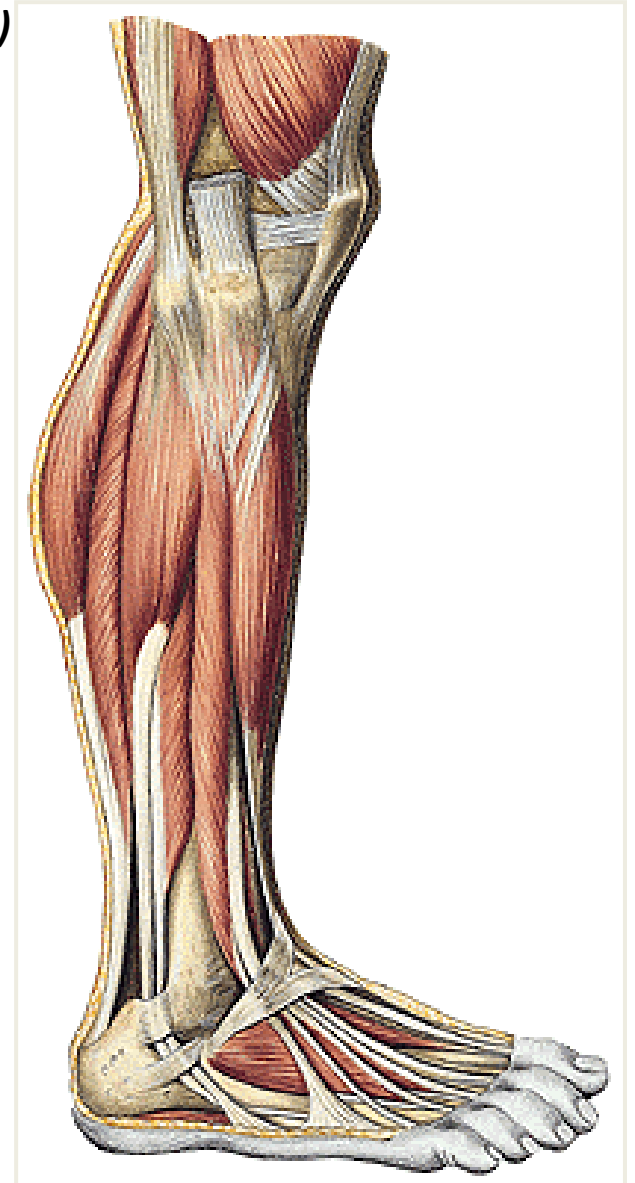
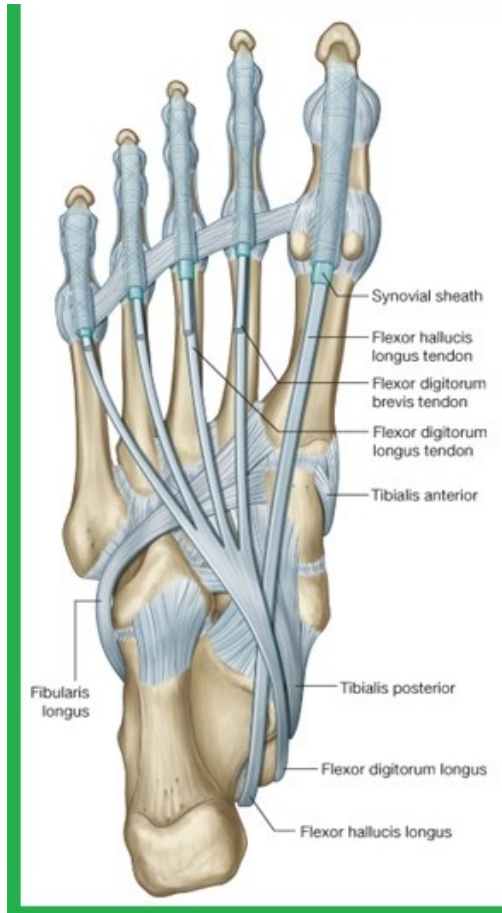

Laterální skupina

m. fibularis (peroneus) longus (plantární flexe a pronace nohy, klenba nožní)

m. fibularis (peroneus) brevis (plantární flexe a pronace nohy)

*Retinaculum mm. fibularium (peroneorum)
(superius et inferius)*

Dorzální skupina svalů bérce

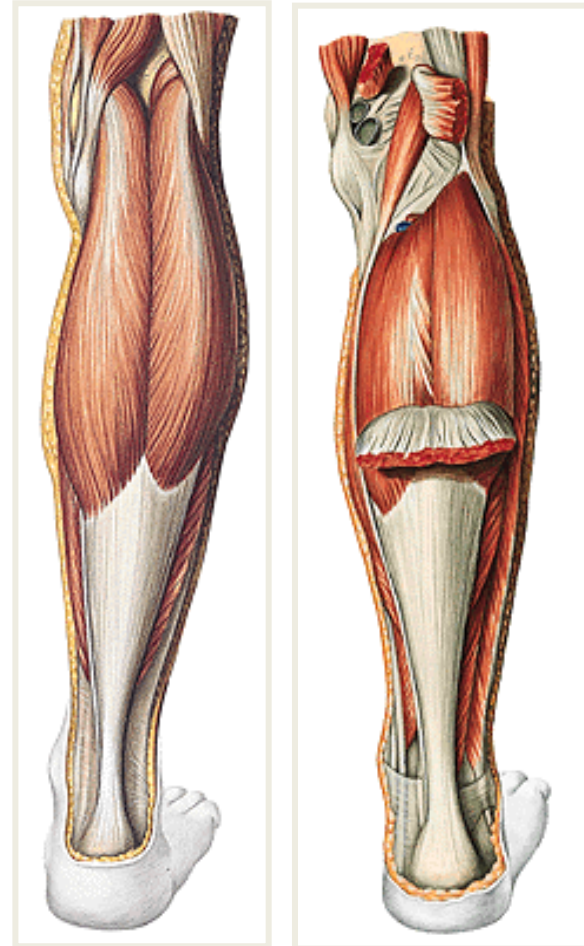
a) povrchová vrstva

m. triceps surae – **plantární flexe**

(*m. gastrocnemius* – *caput mediale et laterale* (**flexe** v koleni), *m. soleus*)

m. plantaris

m. popliteus (*flexe bérce*)

b) hluboká vrstva bérceových svalů

m. tibialis posterior (plantární flexe,
addukce a mírná supinace nohy)

m. flexor digitorum longus

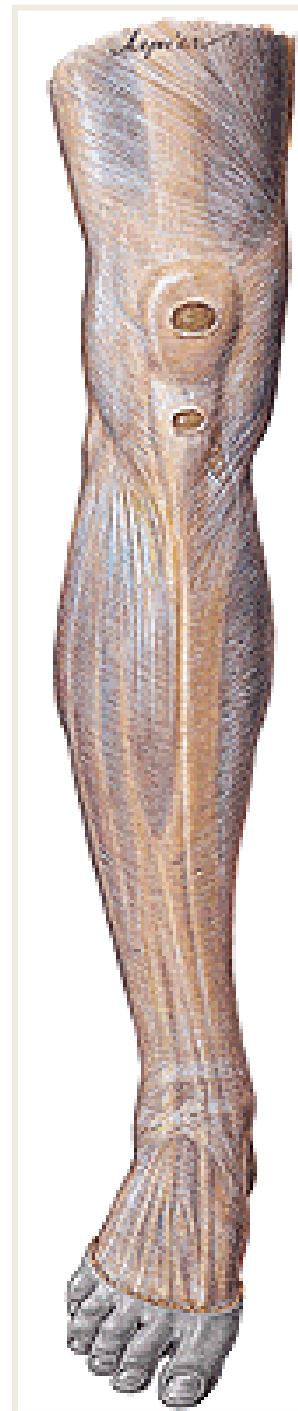
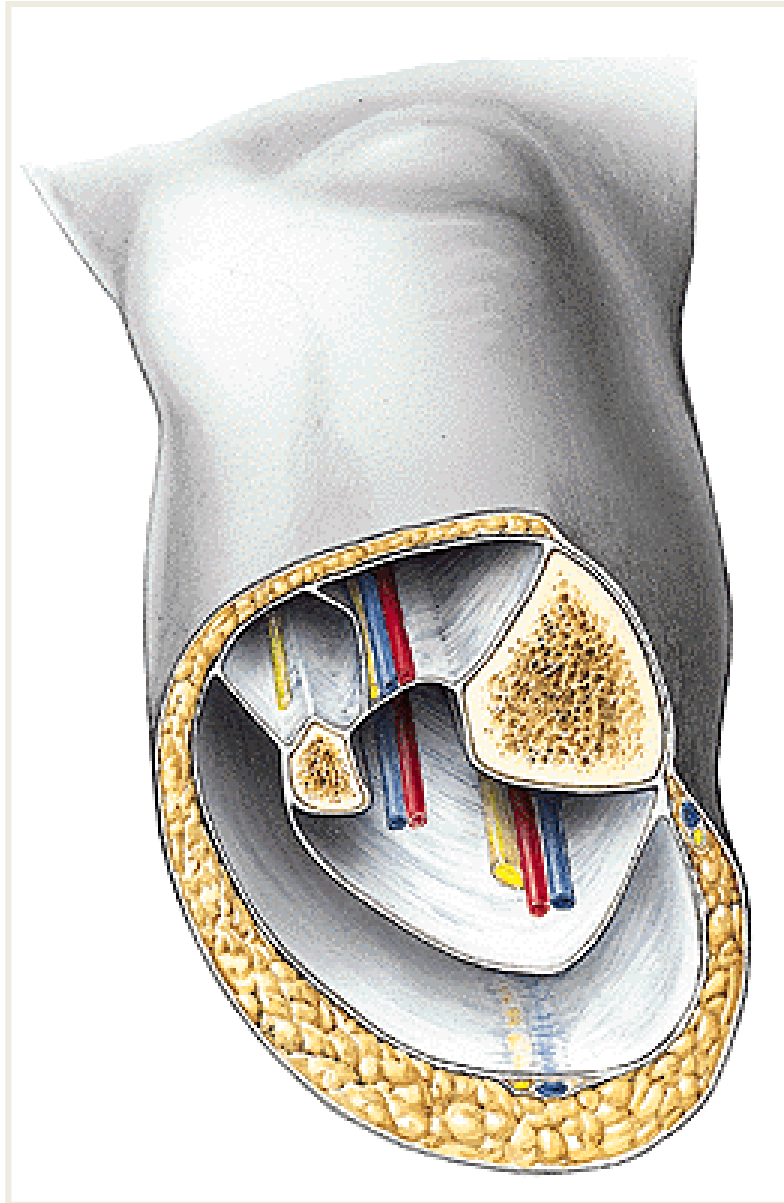
m. flexor hallucis longus

Hallux = palec na noze

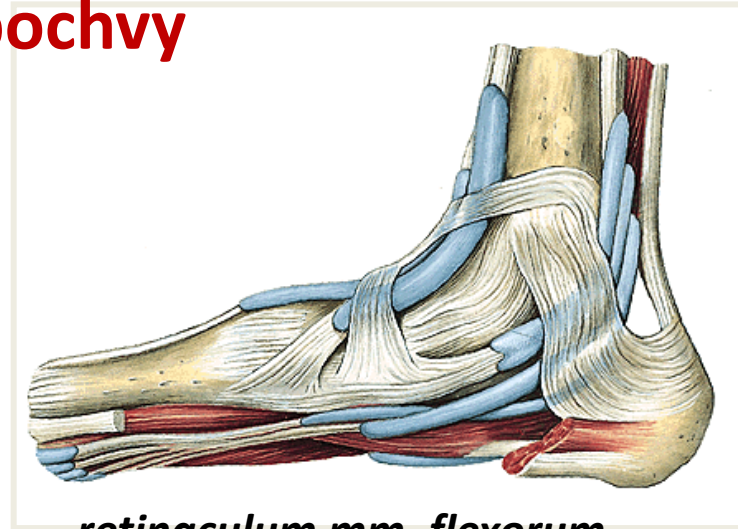
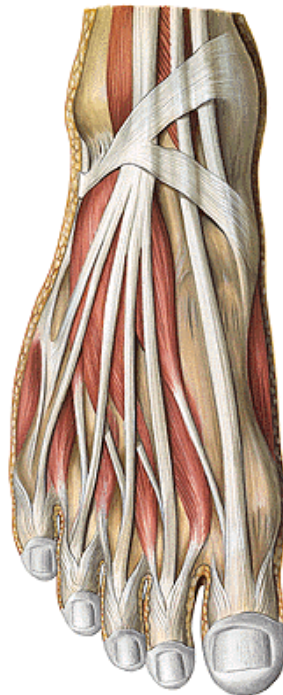
Retinaculum flexorum

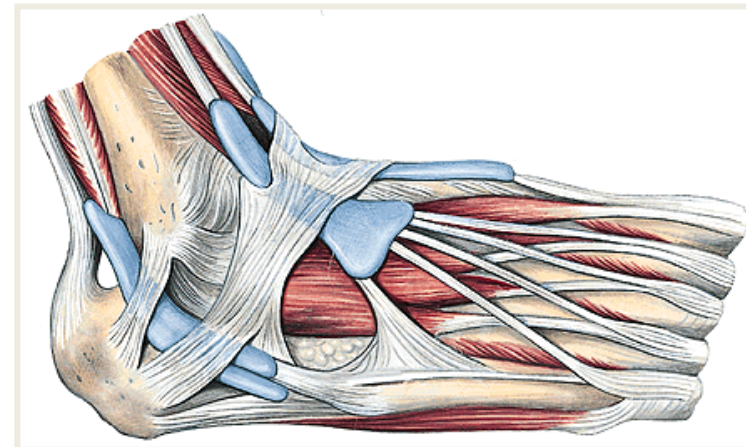
Fascie a svalová septa bérce

Retinacula (poutka) bérce a šlachové pochvy

retinaculum mm. flexorum

*retinaculum mm. fibularium
superius et inferius*

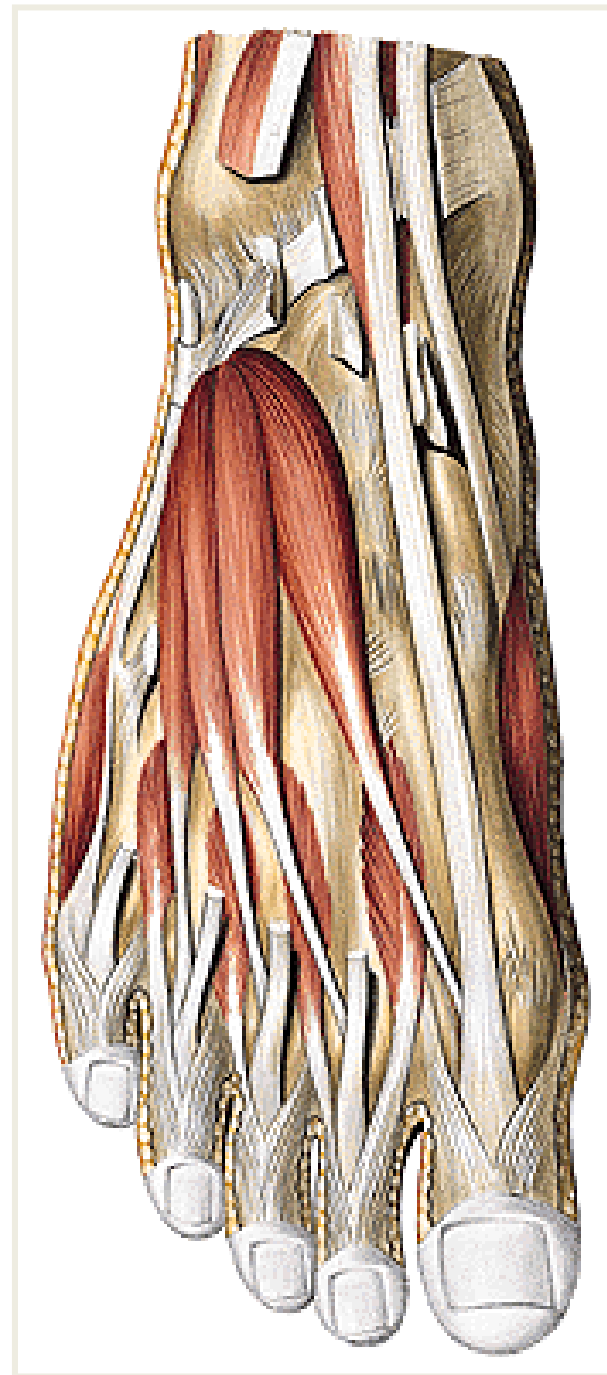
*retinaculum mm. extensorum
superius et inferius*

Svaly nohy (*mm. pedis*)

a) dorzální skupina

m. extensor hallucis brevis

m. extensor digitorum brevis

b) plantární skupina svalů nohy

Aponeurosis plantaris

1) Skupina povrchová

m. abductor hallucis

m. flexor digitorum brevis

m. abductor digiti minimi

2) Prostřední vrstva

šlachy dlouhých flexorů prstů

m. quadratus plantae

(podporuje činnost *m. flexor digitorum longus*)

mm. lumbricales I.-IV.

(flexe prox. čl., extenze dist. čl., náklon k palci)

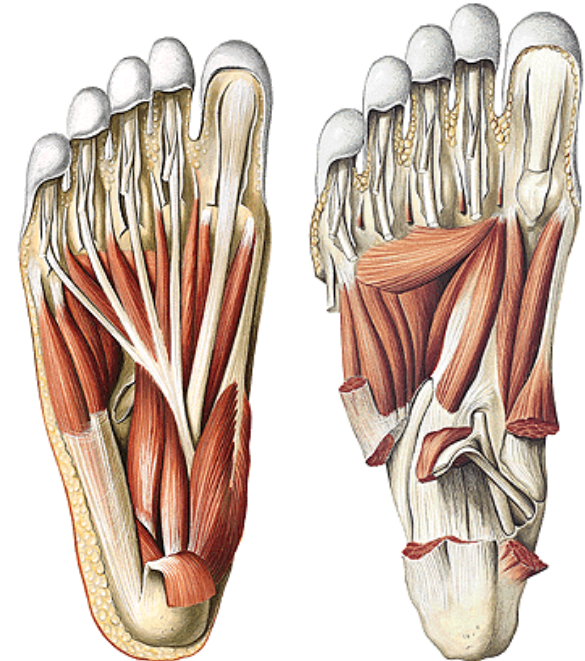
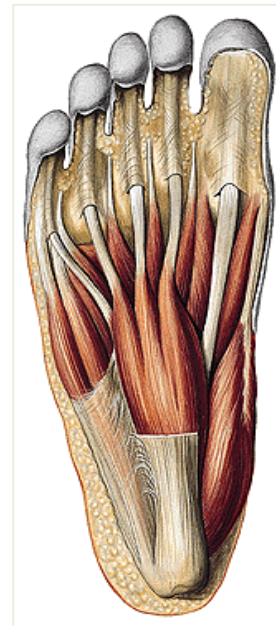
3) Skupina hluboká

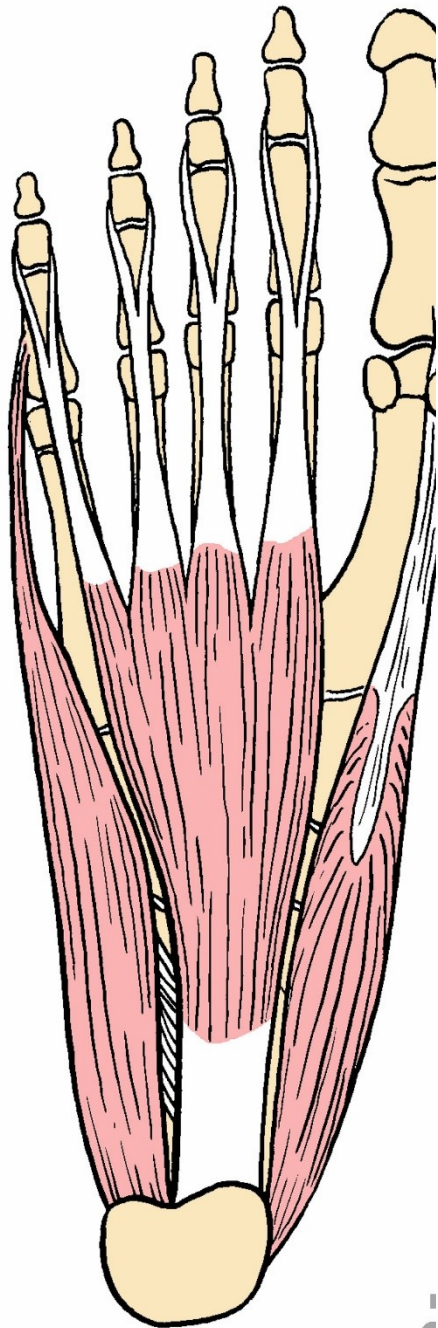
m. flexor hallucis brevis

m. adductor hallucis (caput transversum a obliquum)

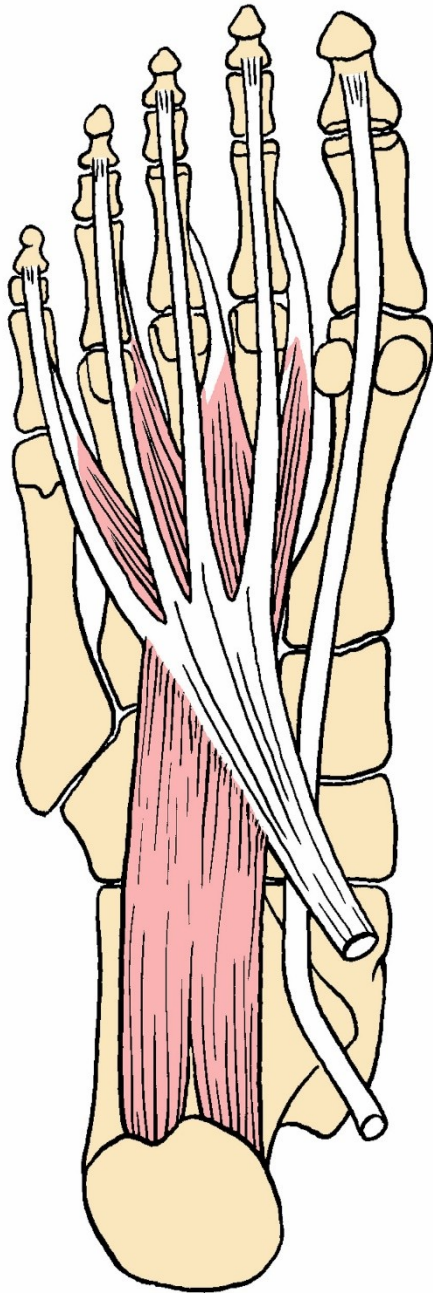
m. flexor digiti minimi brevis

(*m. opponens digiti minimi*)

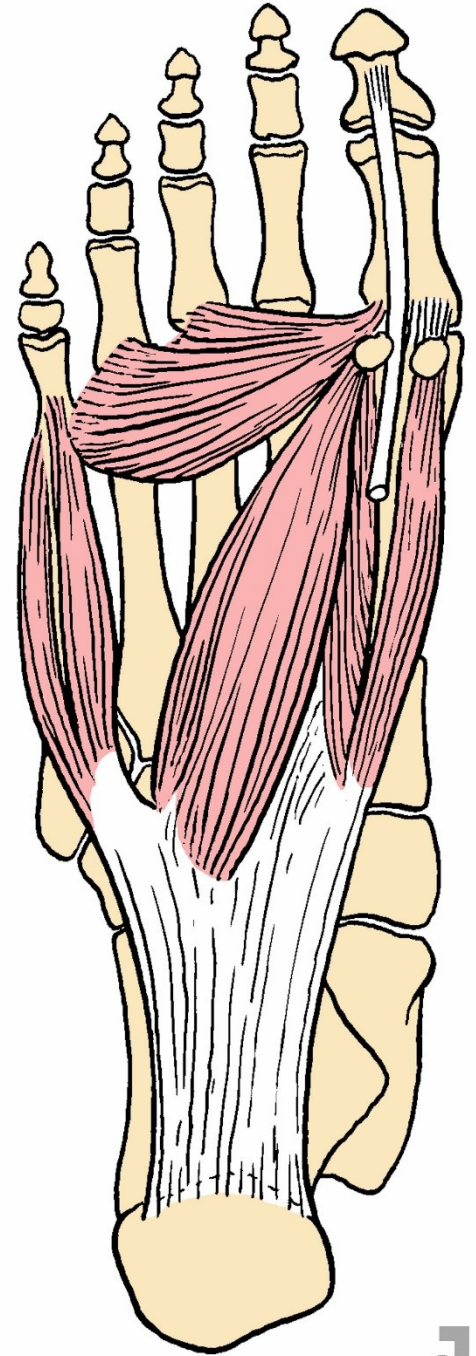

i

JK

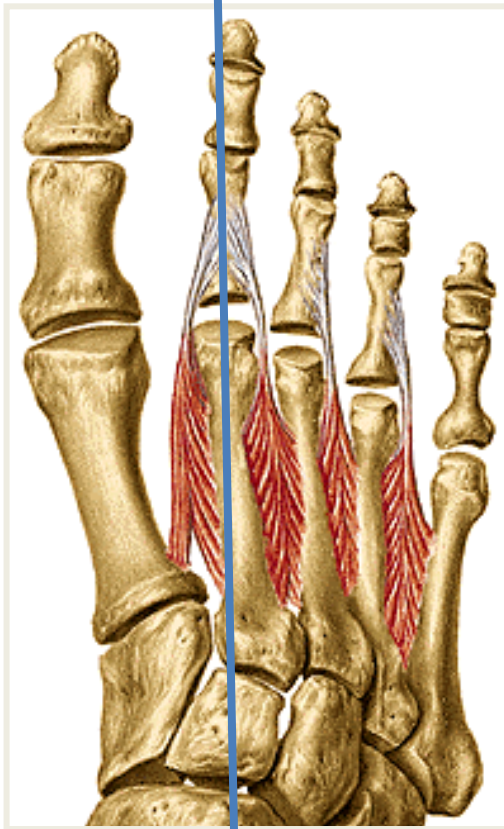
JK

4) Skupina mezikostních svalů nohy

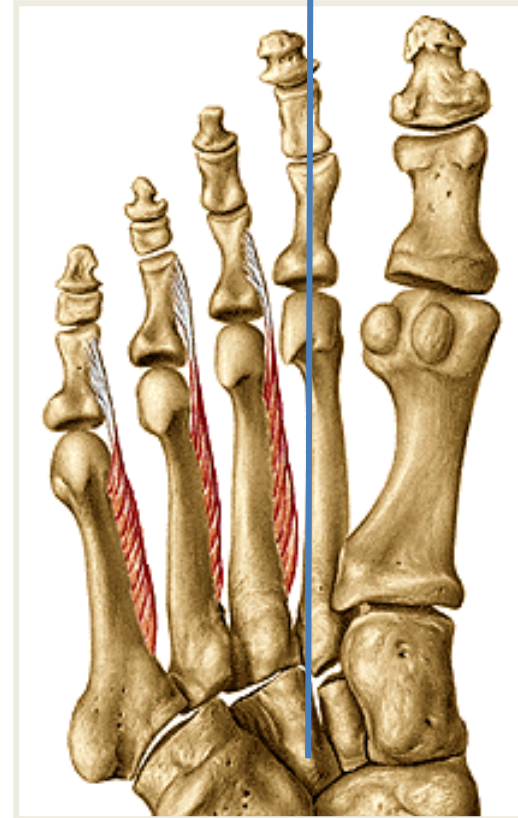
Mm. interossei dorsales et plantares pedis

(Flexe proximálního článku, extenze distálních)

osa probíhá 2. prstem

mm. interossei dorsales – I-IV
abdukce prstů

mm. interossei plantares – I-III
addukce prstů

Fasciae pedis

Fascia dorsalis pedis superficialis

Fascia dorsalis pedis interossea

Fascia plantaris pedis superficialis (zesílená *aponeurosis plantaris*)

Fascia plantaris pedis interossea

Fascie a prostory dolní končetiny

Fascie kyčle:

Fascia glutea

Fascia m. obturatorii interni (*arcus tendineus m. levatoris ani*)

Fascia psoica

Fascia iliaca (*arcus iliopectineus mezi lacuna vasorum a musculorum*)

Fascie stehna:

Fascia lata (*hiatus saphenus, fascia cribrosa, tractus iliotibialis, lamina vastoadductoria*)

Fascie bérce:

Fascia cruris (*retinaculum extensorum superius a inferius, retinaculum flexorum, retinaculum fibularium=peronaeorum superius et inferius*)

Fascie nohy:

Fasciae pedis

fascia dorsalis pedis superficialis

fascia dorsalis pedis interossea

fascia plantaris superficialis (zesílená v aponeurosis plantaris)

fascia plantaris interossea

Prostory DK

Trigonum femorale

Lacuna vasorum, lacuna musculorum

Fossa iliopectinea

Canalis adductorius

Fossa poplitea

Hlavní burzy DK

Bursa trochanterica mm. glutei

Bursa (recessus) suprapatellaris

Bursa subcutanea praepatellaris

Bursa subcutanea infrapatellaris

Bursa infrapatellaris profunda

Bursa tendinis calcanei (Achillis)

Bursa subcutanea calcanei

Pro přednášku byly použity obrázky z publikací:

Moore, K. L. (1992): Clinical oriented anatomy. Third edition.
Williams&Wilkins, A Waverly Company.

Gilroy, A. M. et all. (2009): Atlas of Anatomy. Thieme New York, Stuttgart.

Putz, R. (2008):
Atlas of Human Anatomy Sobotta. Elsevier Books.

Platzer, W., Kahle, W., Leonhardt H. (1992):
Locomotor system. Georg Thieme Verlag, Stuttgart,
New York, 4th edition.

Čihák, R. (1987): Anatomie 1. Avicenum, Zdravotnické nakladatelství.

<https://www.youtube.com/watch?v=qlCvKEOZtpo>

<https://slideplayer.cz/slide/2313990/>